

САДРЖАЈ

<i>Уз први број</i> (Редакција)	7
---------------------------------------	---

ПРИКАЗИ

V. Polovina: <i>Semantika i tekstlingvistika</i> (С. Ристић)	9
M. Samardžija: <i>Hrvatski jezik 4</i> (Р. Драгићевић)	20
<i>Славянские этюды</i> (Б. Сикимић)	24
<i>Prasłowiańska zczyna i jej rozpad</i> (Ј. Влајић-Поповић)	28
<i>Filologija 30-31</i> (Д. Гортан-Премк)	34

ОСВРТИ

Монографије, књиге

M. Ivić: <i>Lingvistički ogledi, tri</i> (С. Танасић)	39
Б. Терзић: <i>Руско—српске језичке паралеле</i> (П. Пипер)	41
Т. В. Цивьян: <i>Движение и пут в балканской модели мира</i> (Б. Сикимић) ..	43
С. Ристић, М. Радић-Дугоњић: <i>Реч. Смисао. Сазнање</i> (студија из лексичке семантике) (Ђ. Оташевић)	44
М. Шипка: <i>Приче о речима</i> (И. Бојовић)	46
С. Савић, В. Митро: <i>Дискурс телефонских разговора</i> (Б. Сикимић)	47

Зборници

<i>Когнитивни приступи језику</i> (Д. Шипка)	49
<i>Savjetovanje o bosanskom jeziku</i> (Б. Брборић)	51
<i>Studia Turcologica Cracoviensia 5</i> (С. Петровић)	54
<i>Говор и језик на прагу III миленијума</i> (Р. Жугић)	57
<i>Југословенски Банат, историјска и културна прошлост</i> (Б. Сикимић)	58
<i>Списи Одбора за стандардизацију српског језика II</i> (Ђ. Оташевић)	60

Часописи

<i>Филолошки преглед XXV/1, XXV/2</i> (Б. Сикимић)	61
<i>Северноамеричко речничко друштво – организација и двадесети број њеног часописа</i> (Д. Шипка)	63
<i>Фолклор у Војводини 10</i> (Б. Сикимић)	65

Речници

<i>Старословенско-македонски речник</i> (Н. Родић)	67
Ц. Иванова, М. Алексић: <i>Српско-бугарски тематски речник. Лексикон међујезичких хомонима и полисема</i> (Р. Жугић)	69

J. Вуксановић: <i>Речник језичких појмова</i> (Ђ. Оташевић)	73
---	----

ИЗ ДРУГЕ РУКЕ

<i>Concise Encyclopedia of Grammatical Categories</i> (Р. Драгићевић)	74
H. Giegerich: <i>Lexical Strata in English</i> (Р. Маринковић)	77
J. S. Garcia: <i>The Structure of the Lexicon in Functional Grammar</i> (Р. Маринковић)	77
J. Koenig: <i>Lexical Relations</i> (М. Ђинђић)	78
R. Crutchfield: <i>English Vocabulary Quick Reference</i> (М. Ђокић)	78
H. Fahnrich и др.: <i>Etymologisches Wörterbuch der Kartwel Sprachen</i> (М. Ђокић)	79
Ch. Cutler: <i>O Brave New Words : Native American Loanwords in Current English</i> (Д. Китановић)	79
E. Ehrlich: <i>You've got ketchup on your титии</i> (С. Средановић)	80
J. Kennedy: <i>Word Stems : A Dictionary</i> (М. Вучковић)	81

БИБЛИОГРАФИЈЕ

<i>Библиографија електронских речника</i> (Д. Шипка)	82
--	----

ПРОЈЕКТИ

<i>Данко Шипка</i>	87
--------------------------	----

ХРОНИКА

<i>56. књига Јужнословенског филолога посвећена успомени на академика Павла Ивића</i> (С. Реметић)	90
<i>Јануарско окупљање слависта Србије</i> (Б. Станковић)	90
<i>XXXIX скуп слависта Србије</i> (Славистичко друштво Србије)	91
<i>Међународни симпозијум МАПРЈАЛ-а</i> (Б. Станковић)	92
<i>Бијелна конференција у Канзасу</i> (Д. Шипка)	93
<i>Рад Лингвистичког колоквијума Института за српски језик САНУ</i> (С. Ристић)	93

УЗ ПРВИ БРОЈ

Лингвистичке актуелности излазиће тромесечно у два издања: штампаном и електронском (<http://main.amu.edu.pl/~sipkadan/la.htm>). Електронска верзија часописа садржаваће све прилоге објављене у штампаном издању, али и неке додатне. Уз приказе наших лингвистичких публикација биће додат и резиме на неком од светских језика. У сваком броју електронског издања *Лингвистичких актуелности* биће објављени и резимеи свих чланака из најновијег броја једног од наших лингвистичких часописа. Почели смо са *Јужнословенским филологом LV*.

Прилози ће се објављивати на свим словенским и свим светским језицима. Уколико се рад доставља на дискети, треба навести који је програм за обраду текста коришћен и која платформа (PC, Mac, UNIX). Прилог се може послати и електронском поштом: aktuelnosti@sezampro.yu. Пожељно је да се користи фонт Times New Roman. Ако се користи неки други фонт, потребно га је прикључити документу.

Прикази могу бити обима до двадесет страница са двоструким проредом. Уколико су дужи, било би пожељно консултовати се са члановима Редакције. Осврти су дужине до четири странице са двоструким проредом и они, за разлику од приказа, могу, евентуално, бити већ објављени, или ће бити објављени као шири приказ у неком другом часопису. У том случају у фусноти је потребно навести где је приказ објављен или где ће тек бити објављен.

Првих неколико бројева *Лингвистичких актуелности* објављиваће приказе монографија, зборника, часописа и речника објављених у Југославији од 1997. године, а у иностранству од 1995. Разлози су познати. Касније ће та граница бити померена.

У рубрици *Пројекти* представљаћемо појединце и институције и њихове пројекте који су у току.

Од следећег броја овај часопис ће имати и рубрику названу *Трибина*. У њој ће се објављивати мишљења наших и страних стручњака о различитим лингвистичким питањима. Институт за српски језик САНУ организоваће средином априла разговор на тему: "Модерно и традиционално у српској лингвистици". Нека од питања која су повезана са овом темом јесу:

- Какви су домети традиционалне српске лингвистике?
- Какав је њен однос према савременим глобалним токовима?
- Како би се у српску лингвистику могли увести данас важећи светски стандарди?

ОСВРТИ

МОНОГРАФИЈЕ, КЊИГЕ

Milka Ivić: LINGVISTIČKI OGLEDI, TRI. Biblioteka XX vek, Beograd, 1999 (2000), 197 str.

Реномирана библиотека *XX век* постала је препознатљива и по томе што објављује значајна дјела из лингвистике. Управо је у овој библиотеци изашла трећа књига лингвистичких огледа Милке Ивић. У њој су радови које је ауторка написала у периоду између 1990. и 1999. године и сем једнога сви су већ били објављени. Књига има следећа поглавља: 1) *Боје у језику*, 2) *Граматички описи српског језика сагледани из новог угла*, 3) *О сигнализовању значења – синтаксичких и лексичких*, 4) *Из историје лингвистике – наше и светске*.

Прво поглавље – посвећено бојама као лингвистичком и културолошком проблему – повезује ову књигу са претходном, насловљеном *О зеленом коњу. Нови лингвистички огледи*, 1995, у којој је такође један одељак посвећен истој проблематици. У најновијој књизи три написа разматрају проблем боја. Сви радови објављени у ове двије књиге у којима је та проблематика у жижи пажње омогућују да се српска лингвистичка, а и шира културна јавност потпуније упозна са тајном која гласи: који су то путеви довели до данашње употребе назива за боје, шта је ту само српско, шта је општесловенско итд. Почесто се у тим редовима упознајемо и са ситуацијом у другим европским и неевропским језицима и културама.

Друго поглавље обухвата пет радова, о чијем карактеру обавјештава наслов поглавља. Они су настали као резултат тежње Милке Ивић “да се актуелна граматичка ситуација српског језика почне најзад систематски 'снимати' из визуре неких кључних теоријских сазнања до којих је језичка наука дошла у неколико последњих деценија овог века” (69). Примјењујући таква достигнућа, добићемо и потпуније описе савременог српског језика, на чему ће се онда заснивати и граматичка норма његова – сматра ауторка и сваким радом потврђује, у ствари, такво мишљење.

Треће поглавље садржи десет радова. Сви они, такође, помјерају наша знања о појединим питањима српског језика и освјетљавају нове позиције са којих се показује оправданим разматрати дате појаве. Тако нам у првом раду у овоме поглављу – *О прилошкој детерминацији глаголског предиката* – ауторка

даје преглед релевантних новина у изучавању предикатске детерминације у савременој лингвистичкој науци, али при том, на грађи из савременог српског језика, указује и на оно што би било релевантно убудуће ту узимати у обзир, имајући у виду чињеницу да се ради о нечему што још није било уочено, или је било недовољно уочавано у радовима не само домаћих него и иностраних стручњака који се баве овом проблематиком.

У четвртоме поглављу објављена су три рада. Први је посвећен првој свесци *Гласника Друштва српске словесности*, свесци која се појавила године 1847, знамените за српски језик и културу. Она својим садржајем свједочи да је Друштво – претеча наше Академије – уткало вриједно дјело у српску културу тих преломних година. Друга два рада посвећена су великанима славистике и лингвистике 20. вијека: Александру Белићу и Роману Јакобсону. Ауторка показује како је у својим лингвистичким учењима Александар Белић долазио понекад до закључака који су тек касније потврђивани као значајни у свјетским лингвистичким радионицама. С друге стране, у својству дугогодишње блиске саговорнице од највишег научног повјерења, Милка Ивић нам износи много непознатих чињеница које се тичу научног дјела и моралног лика Романа Јакобсона.

Укратко, књига *Лингвистички огледи, три* Милке Ивић представља новину и по теоријском приступу стварима и по избору разматраних тема*.

Срето Танасић

* Шири приказ објављује *Славистика IV*.